

Oikeusministeriö

30. 12. 2008

ad 18/11/2006
Lavo

Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry

OIKEUSMINISTERIÖLLE

ASIA: LAUSUNTO OIKEUSMINISTERIÖN ESITYKSESTÄ YHDISTYSLAIN TARKISTAMISEKSI

Yleistä

Yhdistystoiminta, kolmas sektori ja vapaa kansalaistoiminta on yhteiskunnan voimavara. Yhdistystoiminnan on sallittava kehittyä ja laajentua. Osallistumista ja osallisuutta tulee edistää, ei kahlita eikä holhota. Nykyinen yhdistyslaki on toiminut hyvin, eikä siinä ole havaittu merkittäviä ongelmia.

Esitämme oikeusministeriölle lausuntona yhdistyslain uudistamisesta seuraavaa:

1. Teknisten apuvälineiden käyttö

Teknisten apuvälineiden käyttöön ja etäosallistumisen mahdollisuuden laajentamiseen suhtaudumme myönteisesti. On perusteltua, että jäsen- ja liittoäänestykseen voidaan osallistua myös sähköisesti, jos yhdistyksen säännöissä niin määrätään. Sama koskee sitä, että yhdistyksen tai valtuutettujen kokoukseen voidaan osallistua kokouksen aikana myös etänä, jos yhdistyksen säännöissä niin määrätään. Etäosallistumista ns. off line -tilassa eli ennen kokousta tai sen jälkeen ei voida hyväksyä. Näin meneteltäessä sotkettaisiin keskenään jäsen- ja liittoäänestys, jossa on etukäteen asetetut vaihtoehdot ja normaali kokousmenettely, jossa käydään aluksi keskustelua ja voidaan tehdä lukuisia erilaisia ehdotuksia päätettäessä asiakysymyksiä ja suoritettaessa vaaleja.

2. Päätöksen tekeminen kokousta pitämättä

Lakiehdotuksen mukaan yhdistyslain 17 §:ään lisättäisiin uusi momentti, jossa säänneltäisiin yhdistyksen päätöksenteosta kokousta pitämättä. Tämä on tarpeellista ja voisi aiheuttaa yhdistyselämässä sekaannusta. Jäsenet ja valtuutetut voivat nytkin tehdä päätöksiä kokousta pitämättä, mutta tähän liittyy oikeudellisia ongelmatilanteita. Niitä ei sääntely poistaisi. Laissa ei tule edistää tällaista epävarmaa päätöksentekotapaa kirjoittamalla siitä säännöksiä.

3. Talouden-, hallinnon- ja toiminnantarkastus

Kaikissa yhdistyksissä on syytä säilyttää talouden, tilien, toiminnan ja hallinnon tarkastus joko ammattitilintarkastajien suorittamana tilintarkastuksena tai maallikkojen suorittamana talouden, hallinnon ja toiminnantarkastuksena. OM on perustellut maallikkotarkastuksen lopettamisesta EU:n direktiivillä. Kuitenkaan suomalaiset yhdistykset eivät ole EU:n osakeyhtiö-direktiivin tarkoittamia yhtiöitä. Kyse on kansallisesta lainsäädännöstä.

Yhdistyksille tarkastus on tärkeätä toiminnan läpinäkyvyyden kannalta. Pienissä yhdistyksissä jäsentarkastus on yksi järjestödemokratian muodoista. Jatkovalmistelussa on selvitettävä se, mihin raja auktorisoitujen tilintarkastajien vaatimuksen osalta yhdistyksissä asettuu. Sen tulisi olla korkeammalla kuin tilintarkastuslaissa yhtiöiden osalta.

Maallikkotarkastus tulee säilyttää yhdistyslaissa nykyisen laajuisena talouden, hallinnon ja toiminnan tarkastuksena. Maallikkotarkastajista tulisi voida käyttää edelleen myös tilintarkastaja-nimikettä, jottei avustusviranomaisten kanssa syntyisi tulkintaongelmia siitä, vastaako toiminnantarkastus tilintarkastusta vai ei. Maallikkotilintarkastajan voisi tilintarkastuskertomuksessa erottaa ammattitarkastajasta lisäämällä nimen perään samantyyppisen tunnuksen kuin KHT- ja HTM-tarkastajilla on, esimerkiksi JT (=järjestötarkastaja).

4. Toimeenpaneva johtaja

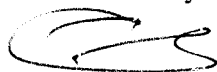
Uuden päivittäistä hallintoa johtavan toimielimen, toimeenpanevan johtajan, määrittely ei sovi yhdistystoimintaan. Mikäli toimeenpanevan johtajan mahdollisuus sisällytettäisiin yhdistyslakiin, merkitsisi tämä muutosta toiminnan vastuukysymysten lisäksi toimivaltuuksien määrittelyssä sekä johtavan toimihenkilön työoikeudellisessa asemassa. Toimeenpanevan johtajan sääntely on yhdistyslaissa tarpeetonta. Siitä aiheutuisi enemmän haittaa kuin hyötyä. Sääntelyehdotus ilmentää tältäkin osin pyrkimystä levittää osakeyhtiöoikeudellisen sääntelyn mallia yhdistyksiin, mitä ei voida pitää hyväksyttävänä. Sääntely myös heikentäisi hallituksen asemaa suhteessa toimeenpanevaan johtajaan. Yhtenä perusteluna sääntelylle OM on käyttänyt sitä, että yhdistysten hallituksiin on vaikea saada jäseniä. Sääntelyllä ei lisätä kiinnostusta yhdistysten hallituksiin.

Sääntely olisi lisäksi omiaan antamaan vääriä signaaleja yhdistystoimintaan niin toimivallan kuin vastuunkin osalta. Lakiehdotuksesta tulisi siksi poistaa kaikki ne kohdat, jotka johtuvat toimeenpanevaa johtajaa koskevasta sääntelystä. Tämä koskee myös lain 35 §:ään sisällytettyä virkettä siitä, että hallituksen on huolehdittava siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Tämä asia on selvä ilman, että siitä mainitaan erikseen laissa.

Yhdistystoiminnan tarkoitus on aatteellinen, ei taloudellinen. Yhdistyslaissa ei pidä säätää yhdistyksen hallinnosta, toimitusjohtajasta, toimivasta johdosta ja sen asemasta, toimielinten koolle kutumisesta, hallituksen tehtävistä, tai jäsenen erottamisesta. Näistä säädetään yhdistyksen säännöissä riittävällä tavalla.

Helsingissä 17. joulukuuta 2008

Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry

Esko Ranto
Pääsihteeri

Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry
Kauppakartanonkatu 7 A 4
00930 Helsinki
Y-tunnus 0215384-4
Puh. (09) 251 320 - Fax (09) 2513 2100
www.tul.fi - tul@tul.fi